



در نهمین نشست هیات نمایندگان اتاق ایران چه گذشت؟

نهمین نشست از دور نهم هیات نمایندگان اتاق ایران به بحث درباره مشکلات روز اقتصاد ایران و مسائلی مانند وضعیت بازار سرمایه، تعهدهای ارزی، مشکلات سامانه جامع و کارت بازرگانی اختصاص داشت. سخنرانان از مشکلات تولید و صادرات در شرایط جنگ اقتصادی گفتند و رئیس پارلمان خصوصی نیز به تشریح تبعات تحریم و ناکارآمدی‌ها برای اقتصاد پرداخت.

در نهمین نشست دور نهم هیات نمایندگان اتاق ایران، مشکلات امروز اقتصاد ایران موردتوجه قرار گرفت. در این نشست درباره وضعیت بازار سرمایه، مسائل مربوط به رفع تعهدهای ارزی و مشکلات سامانه جامع و کارت بازرگانی بررسی شد.

در ابتدای نشست ابوالفضل روغنی گلپایگانی در گزارشی از وظایف و عملکرد کمیسیون صنایع اتاق ایران گفت.

به گفته روغنی گلپایگانی این کمیسیون سعی می‌کند راهبردهایی برای سیاست‌های روز صنعت کشور تدوین کند و برای همین با ذی‌نفعان و مسئولان کشور نشست‌هایی را برگزار کرده است. همچنین راهبردهایی مؤثر که بر ارتقای جایگاه صنایع پایین دستی اثرگذار باشد؛ بررسی موانع تدوین استراتژی توسعه صنعتی کشور موضوع بعدی در دستور کار کمیسیون است؛ اتاق ایران مشغول بررسی استراتژی توسعه صنعتی است و در این حوزه از نگاه کارشناسان متعدد استفاده می‌کند تا در نشست‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت که در حال تدوین استراتژی هستند با دست‌پر شرکت‌کنند.

او ادامه داد: ما سعی می‌کنیم که نگاه حمایتی از SME ها را تئوریزه کنیم؛ به هر حال باید این را بپذیریم که بنگاه‌های کوچک و متوسط نقش زیادی در توسعه اقتصادی کشور دارند؛ این‌ها بنگاه‌هایی هستند که از سمت صنعت بالادستی به شدت تحت ستم قرار گرفته‌اند.

او به روابط صنایع بالادستی و پایین دستی اشاره کرد و گفت: گاهی صنایع بزرگ مواد اولیه موردنیاز صنایع کوچک و متوسط را حتی از نرخ صادراتی هم گران‌تر عرضه می‌کنند؛ به وضعیت آلومینیم، فولاد، محصولات پتروشیمی و غیره نگاه کنید و ببینید که چه بر سر صنایع کوچک می‌آید. به غیراز تحریم، مشکلات داخلی حتی تحریم‌های داخلی آیین‌نامه و بخش‌نامه‌های خلق‌الساعه به تولید، صادرات و صنعت کشور ظلم می‌کند و باید به حال این وضعیت فکری کرد.

به گفته روغنی گلپایگانی صنعت امروز مشکلات زیادی دارد و یکی از این مشکلات نحوه دسترسی به مواد اولیه است؛ الان مواد اولیه موردنیاز صنایع و کارخانه‌ها در بورس کالا ارائه می‌شود ولی به دلیل تحولات ارزی و بی‌ثباتی این بازار تا ساعت 12 کارخانه‌داران معطل هستند؛ اگر این وضعیت ادامه داشته باشد بیم بیکاری و معضلات اجتماعی وجود آرد.

او تأکید کرد: دسترسی به مواد اولیه در خیلی از بنگاه‌ها در نقطه قرمز قرار دارد و خیلی از بنگاه‌ها با کمترین ظرفیت خود کار می‌کنند؛ در کشور همه چیز به مسئله ارز گره خورده و بی‌ثباتی به همه حوزه‌های اقتصادی سرایت کرده است.

سرمايه خارجي به حوزه معادن وارد نمی‌شود

در ادامه نشست بهرام شکوری، رئیس کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق ایران از اهمیت بخش معدن در اقتصاد و اینکه این حوزه می‌تواند جایگزین اقتصاد نفتی کشور شود گفت؛ اما این صنعت درزمینه زنجیره فولاد و آهن مشکلاتی دارد که از آن غفلت شده است.

شکوری گفت: اگر زنجیره مواد معدنی تکمیل شود مشکلات بعدی کمتر می‌شود؛ برای رسیدن به 55 میلیون تن فولاد که 80 درصدان محقق شود باید ظرفیت سازی برای تولید 130 میلیون تن آهن انجام شود. باید زمینه این کار فراهم شود ولی متأسفانه محدودیتی وجود دارد که زنجیره مواد معدنی و صنایع معدنی دارد که در آمارهای مرکز آمار ایران شاهد کاهش تولید هستیم. از طرفی سرمایه‌گذاری خارجی در این حوزه کم است و بانک‌های امکان پرداخت تسهیلات ندارند. محدودیت‌هایی برای صادرات با عوارض بیشتر، بالا رفتن قیمت نهایی و قیمت‌گذاری دستوری زیر 50 درصد قیمت جهانی مواد اولیه فولاد را تأمین می‌کنند.

اگر این وضعیت استمرار یابد صاحبان سرمایه، سرمایه خود را وارد این چرخه نمی‌کند و مواد اولیه فولاد دچار مشکل می‌شود. قیمت‌گذاری دستوری سبب شده که در سال 1398، شرکت‌های بورس 8600 میلیاردی یارانه پنهان به شرکت‌های فولاد داده شده است. نباید رانتی را از بخشی به بخش دیگر بدهند و این باعث فساد می‌شود. این وضعیت باعث تعطیلی صنایع معادن کوچک شده است.

شکوری تصریح کرد: ما باید به سمت کارشناسی برویم، باید این کار باید اجرا شود تا جلوی این وضعیت بگیرد. باید قیمت‌گذاری دستوری در صنایع بالادستی و پایین دستی و فولاد لغو شود و ممنوعیت صادرات در بخش‌هایی که مازاد دارد، داده شود و اگر منع صادراتی وجود دارد نباید اجازه تولید مازاد داده شود. این وضعیت باعث تعطیلی معادن شده است.

بعدازآن محمدرضا بهزادپایان، عضو هیات نمایندگان اتاق ایران درباره نقش اتاق‌های بازرگانی در مبارزه با فساد گفت. این روزها یکی از مشکلات بنگاه‌های اقتصادی فساد سیستماتیک است؛ نقش اتاق‌های بازرگانی در این شرایط دشوار بسیار مهم است؛ من معتقد هستم که اتاق‌های بازرگانی باید سلامت را از خود شروع کنند؛ برای همین نیازمند به اتاقی هستیم که داعیه دار شفافیت و واجد تمام معیارهای شفافیت باشد. باید همه اجزای اتاق‌ها، تشکل‌های اقتصادی خود را پلایش کنند و با فساد مبارزه کنند. باید شفافیت در دستور کار هیات‌رئیس باشد و شفاف عمل کنند.

ناکارآمدی‌ها و تحریم چه بر سر اقتصاد آورده؟

در ادامه نشست غلامحسین شافعی، رئیس اتاق ایران از برنامه هفتم توسعه و وضعیت روز اقتصاد ایران گفت. به گفته رئیس اتاق ایران تاکنون بیش از 4 دهه آزمون و خطا باید دریافته باشیم که اقتصاد یک سیستم به هم پیوسته و نظام مند است که مدیریت آن توسط سیاست‌مداران و مدیران اجرایی غیرهماهنگ نمی‌تواند نتیجه مطلوبی به بار آورد.

شافعی سپس مسائل و مشکلات روز نظیر فشار به صادرکنندگان در مسئله رفع تعهد ارزی را موردتوجه قرار داد و گفت: شایسته نیست که در شرایط جنگ اقتصادی صادرکنندگان کشور مورد بی‌مهری قرار گیرند و بیش از گذشته با تنگناهای گوناگون مواجه شوند.

رئیس پارلمان بخش خصوصی ایران در مورد شرایط بورس و تأثیر آن بر بنگاه‌های اقتصادی نیز تأکید کرد که در کنار واگذاری سهام شرکت‌های دولتی باید به واگذاری مدیریت شرکت‌ها به بخش خصوصی واقعی توجه شود.

شافعی تأکید کرد: برنامه هفتم توسعه باید مبنای حرکت اقتصادی باشد هرچند برنامه‌هایی که تاکنون اجرا شده‌اند با مشکلات عدیده‌ای مواجه هستند. به رغم تهیه و تصویب برنامه پنجم و ششم توسعه در ده سال اخیر، تقریباً تمامی متغیرهای کلان اقتصادی از جمله نرخ رشد اقتصادی، سرمایه‌گذاری، توزیع درآمد و درآمد سرانه حقیقی نسبت به سال‌های آغازین این دهه در وضعیت نامطلوب‌تری قرار دارد. در کنار تداوم مشکلات ساختاری اقتصاد و به ویژه ناهماهنگی و ناکارایی در سیاست‌گذاری اقتصادی در سطح کلان، بخشی از این موضوع به تحریم‌های اقتصادی گسترده و بی‌سابقه کشور برمی‌گردد؛ تهیه و تصویب برنامه‌های مزبور نتوانسته است از بروز و تداوم مشکلات فوق‌ازجمله تحریم‌ها پیشگیری کند و بسیاری از ناکارآمدی‌ها، پشت‌تحریم‌ها پنهان شده است.

شافعی تصریح کرد: دولت نمی تواند هم صحبت از مشارکت مردم در اقتصاد از طریق گسترش سهامداری مردم در بورس کند و هم هم زمان به طور مداوم در قیمت گذاری و مدیریت بنگاه های حاضر در بورس دخالت کند. نمی توان سهام بنگاه ها را در قالب ETF به مردم واگذار کرد اما در قالب یک آیین نامه مدیریت بنگاه های واگذار شده را برای سال ها، در دست دولت نگه داشت. اکنون بیش از 4 دهه آزمون و خطا باید دریافته باشیم که اقتصاد یک سیستم به هم پیوسته و نظام مند است که مدیریت آن توسط سیاست مداران و مدیران اجرایی غیرهماهنگ نمی تواند نتیجه مطلوبی به بار آورد.

بخش خصوصی و تأمین منابع مالی از بورس

شافعی درباره اوج گرفتن بورس در طی ماه های اخیر گفت: اوج گرفتن بورس در کشور طی ماه های گذشته در شرایطی بود که بازارهای مالی در همه دنیا به دلیل شوک وارده به اقتصاد جهانی از ناحیه شیوع کرونا با افت بی سابقه همراه بوده اند. رشد فزاینده بورس در دوره ای که کشور با رکود عمیقی دست و پنجه نرم می کند و طی یک دوره ده ساله نزولی بوده و حجم فروش شرکت ها و صادراتشان به دلیل کرونا کاهش یافته، نمی تواند ناشی از بهبود عملکرد بخش واقعی اقتصاد و بنگاه های کشور باشد و رابطه معناداری بین جهش بورس و تولید و اشتغال مشاهده نمی شود. او ادامه داد: متأسفانه در این دوره شاهد بودیم که برخی شرکت های زبان ده دولتی با قیمت های بالا در بورس فروخته شدند و مقام ناظر واکنشی بر این مسئله نشان ندادند. نکته مهم دیگری که باید مورد توجه قرار گیرد آن است که در راستای تأمین مالی بخش خصوصی از بازار سرمایه الزامی است تا فرآیند و رویه های ورود شرکت های خصوصی به بورس و افزایش سرمایه آن ها تسهیل شود.

شافعی به اقدام مهم بعدی که بخش خصوصی انتظار دارد اشاره کرد و آن را اصلاح نظام بانکی دانست: با توجه به اینکه نظام بانکی کشور با مشکلات عدیده ای دست و پنجه نرم می کند، امروز فرصتی است تا بانک های خصوصی و خصوصی شده از طریق بورس افزایش سرمایه دهند؛ این افزایش سرمایه باید به شکلی صورت گیرد که حق تقدم خرید سهام داران اصلی و خرید سهام توسط سهامداران فعلی ممنوع شود تا ترکیب سهام داری بانک ها اصلاح شود و هم زمان گام هایی برای استقرار حاکمیت شرکتی در این مورد برداشته شود. فروش سهام به خریداران جدید فرصتی فراهم می سازد تا تیم مدیریتی این بانک ها تغییر کند و اصلاحاتی در ساختار مدیریتی آن ها ایجاد شود.

تأمین مواد اولیه مشکل روز صنعت

شافعی گفت: بخش تولید کشور به اشکال مختلفی در معرض تهدیدهای خارجی و داخلی است. تحریم ها و مشکلاتی که در ورود مواد اولیه، واسطه ای و سرمایه ای ایجاد کرده، واحدهای صنعتی کشور را با تنگناهای عدیده مواجه ساخته است از طرف دیگر تصویب بخشنامه ها و آئین نامه های متعدد و بعضاً خلق الساعه غیر کارشناسی و بدون اعمال نظر بخش خصوصی به مشکلات تولیدکنندگان افزوده است. در کنار عوامل فوق، نرخ بالا و بی ثباتی ارز، هزینه تأمین مواد اولیه تولید را به صورت غیرمتعارفی افزایش داده به حدی که ادامه فعالیت برای تولیدکنندگان را دشوار کرده است.

او تأکید کرد: مشکل تأمین ارز تولیدکنندگان در سامانه نیما و مشکلات ثبت سفارش نیز باعث شده است مواد اولیه و ماشین آلات و تجهیزات برای واحدهای تولیدی تأمین نشود. دلیل دپو شدن حجم قابل توجهی از مواد اولیه در گمرکات کشور، عدم تخصیص ارز و عدم ترخیص به موقع است.

عدم تخصیص ارز به واحدهای تولیدی بسیاری از واحدها را سرگردان کرده است از طرف دیگر گمرک نیز ترخیص کالا را منوط به تأمین ارز کرده و در این میان بخش عظیمی از تولید کشور در یک سیکل معیوب گرفتار شده است. اگر این مشکل حل نشود، می تواند برای تولید کشور بحران ساز شود. توقف تولید ریزش شدید اشتغال را به دنبال دارد. در این موضوع به بحران هایی مبدل خواهد شد که غلبه بر آن بسیار دشوار خواهد بود.

شافعی تصریح کرد: به دلیل سیاست های ارزی، پولی و گمرکی که هم راستایی لازم را با یکدیگر ندارند. تأمین مواد اولیه با مشکل همراه گشته است و هشدارهای لازم در این زمینه از سوی اتاق ایران داده شده است. انتظار بر این بود که در جهت رفع مشکل تأمین مواد اولیه به موقع اقدامات جدی تری صورت گیرد که طبق روال هیچ توجهی نشد و طبق روال های معمول و غیرعادی همواره در این موارد علاج واقعه را به بعد از وقوع موکول می کنیم.

او ادامه داد: وضعیت امنیت غذایی نهاده های تولید بخش کشاورزی به دلیل عدم تأمین و اختصاص نیافتن بخش قابل توجهی از ارزهای موردنیاز به این نهاده ها بسیار نگران کننده است و تداوم آن ها نسبت به سال های قبل با نقصان شدید روبروست و این مسئله در بخش کشاورزی هم استمرار تولید را تهدید می کند و هم درآمد کشاورزان را متأثر خواهد کرد. در خصوص تولیدات زراعی نیز کمبود نهاده ها قطعاً کشت پاییزه را با مشکلات فراوانی مواجه خواهد کرد.

شافعی تأکید کرد: شایسته نیست که در شرایط جنگ اقتصادی صادرکنندگان کشور مورد بی مهری قرار گیرند و بیش از گذشته با تنگناهای گوناگون مواجه شوند و ما نگران ادامه این روش هستیم. به عنوان رئیس اتاق ایران شاهد تلاش های تشکل های اقتصادی، اعضای هیات رئیسه و فعالان اقتصادی هستیم اما به سهم خود عرض می کنم که شرمند ایم که به رغم تلاش، نتوانسته ایم در رفع مشکلات آن طور که باید موفق باشیم اما درعین حال به آینده امیدواریم که اگر حرف ما موردقبول واقع نمی شود آن طور که مقام معظم رهبری فرموده اند، مسئولان و تصمیم گیران بر اساس فرمایشات ایشان حرکت کنند و برنامه بریزند.

سامانه جامع تجارت مشکلات جدی دارد

در ادامه نشست کیوان کاشفی، عضو هیات رئیسه اتاق ایران از آخرین وضعیت کارت بازرگانی و روند صدور آن گزارشی ارائه داد. از حدود دو ماه قبل روند صدور کارت بازرگانی تغییر کرده است، برای همه اتاق های کشور دلیل این تصمیم جای سؤال دارد و نارضایتی هایی هم از این روند وجود دارد. در روند صدور کارت بازرگانی سامانه هوشمند کارت بازرگانی حدود 12 سال کار می کرد.

کاشفی گفت: در قانونی که سال 1372 مصوب شده فرآیند صدور کارت بازرگانی به اتاق ها موکول شده و از آن تاریخ 27 سال این کار توسط اتاق انجام شده است. در سال 1395 قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز به کارت بازرگانی اشاره شده و در آیین نامه اجرایی شدن این قانون در ماده 3 آمده است: به منظور یکپارچه سازی اطلاعات مرتبط با سامانه موضوع ماده (2) این آیین نامه و کاهش زمینه های بروز قاچاق، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری ستاد و دستگاه های موضوع ماده (2) مذکور، «سامانه جامع تجارت» را به گونه ای تهیه و اجرا نموده و مورد بهره برداری قرار دهد که متضمن کلیه فرآیندهای تجارت داخلی و خارجی از جمله صدور، تمدید و ابطال کارت بازرگانی و مجوزهای تجاری بوده و انواع رویه های تجاری اعم از واردات، صادرات و عبور (ترانزیت) را در برگرفته و یکپارچه نماید.

او ادامه داد: این سامانه باید با اشتراک گذاری اطلاعات موجود در سامانه های مرتبط از جمله سامانه پنجره واحد، سامانه ارزی، سامانه جامع حمل و نقل و سامانه جامع بیمه مورد بهره برداری قرار گیرد، به نحوی که بازرگان بتواند تمام امور خود را در خصوص تجارت از طریق درگاه این سامانه مشاهده و پی گیری کند و از ورود چندباره اطلاعات یکسان و تکراری جلوگیری شود.

عضو هیات رئیسه اتاق ایران افزود: در ماده چهار این قانون نیز آمده است: به منظور ساماندهی امر صدور، تمدید و ابطال کارت های بازرگانی و جلوگیری از سو استفاده از آن ها از طریق کنترل رشته و میزان فعالیت و سقف اعتباری آن ها متناسب با رتبه اعتباری مربوط و همچنین تهیه، تنظیم و اعلام شاخص های موردنیاز جهت اعتبارسنجی و رتبه بندی اعتباری برای تجارت داخلی و خارجی، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری دستگاه های موضوع بند (ت) ماده (۶) قانون و حسب مورد با همکاری وزارتخانه های دادگستری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران، گمرک جمهوری اسلامی ایران، سازمان بورس و اوراق بهادار و سایر دستگاه های ذی ربط، «سامانه یکپارچه اعتبارسنجی و رتبه بندی اعتباری» را برای تجارت داخلی و خارجی تهیه و اجرا نموده و مورد بهره برداری قرار دهد.

کاشفی گفت: بر اساس این دو آیین نامه سامانه جامع تجارت قرار است به حوزه صدور و تمدید کارت بازرگانی وارد شود. ما در سامانه هوشمند با 11 مرحله کارت صادر می کردیم الان می گویند اتاق

به سیستم برخط که حاکمیتی دسترسی ندارد و برای همین نمی تواند این امکانات را دسترسی داشته باشد و با سامانه جامع کار سرعت می گیرد. اما الآن سامانه جامع تجارت هم برخط نیست و برخی از کارها دستی انجام می شود.

به گفته او، وزارت صنعت، معدن و تجارت از ابتدای مردادماه اجبار کرد که همه به سامانه جامع بپیوندند درحالی که این باید در ابتدا به صورت پایلوت انجام می شد. اما بعدازاین سامانه شروع به کار کرد ایراد مختلفی دارد. این دو سامانه باید هماهنگ باهم کار کنند ولی موازی کاری انجام می شود هر کار پلت فرم مختلفی دارند.

در ادامه نوبت به اعضای هیات نمایندگان رسید؛ محمداصق حمیدیان عضو هیات نمایندگان اتاق ایران از نحوه صدور کارت بازرگانی در مناطق ویژه اقتصادی پرسید؛ در سامانه جامع تجارت به نحوه صدور این کارت ها اشاره نشده و مشخص نیست که فعال اقتصادی چه باید بکند و چه کسی مسئول است که در نهایت این کارت ها را امضا کند؟ همچنین بررسی اهلیت در حوزه کارت بازرگانی به عهده اتاق ها گذاشته شده است؛ مسئله این است که آیا وزارت صنعت، معدن و تجارت اهلیت صدور کارت می پذیرد یا در نهایت مسئولیت به گروه اتاق ها می افتد؟ در ادامه محمدرضا نجفی منش عضو هیات نمایندگان اتاق ایران از مقررات پیچیده در حوزه صدور کارت بازرگانی انتقاد کرد و بعدازآن حسن فروزان فرد گفت: اشکال اصلی کار در سال 1394 به وجود آمد. قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و آیین نامه اجرایی آن بسیار غیرحرفه ای است و مبتنی بر توانمندی اتاق نیست؛ اتاق در تدوین این قانون همکاری لازم نکرده یا اتاق بی توجهی کرده است. باید این مسئولیت را بپذیریم که به هشدارها توجه نکرده ایم. فکر کردیم با توجهی با این موضوع اصل مسئله حذف خواهد شد.

نجفی منش افزود: آن زمان توضیح داده شد که سازمان دهی کارت ها و رتبه بندی موردتوجه حاکمیت است و ما باید خودخواسته به این موضوع بپردازیم. حالا هم باید به گونه ای دیگر به این مسئله بپردازیم. چرا جایی مثل اتاق بازرگانی که ظرفیت انتخابات دموکراتیک دارد و انواع و اقسام ذی نفعان در آن حضور دارند برای دسترسی به اطلاعات افراد مراجعه کننده برای بررسی شرایط آن محرم نیست. این چه تفسیری است که در این قالب به ما اجازه نمی دهند سامانه صدور کارت بازرگانی تقویت شود و نیازی به سامانه جدید نباشد. من قبلاً پیشنهاد کردم که اگر قرار است این روش ادامه یابد و این اندازه از بی اعتمادی ادامه یابد، چرا از صدور کارت بازرگانی پشتیبانی کنیم.

او ادامه داد: ما می توانیم از ظرفیت قانونی استفاده کنیم و این مجوز را از خود دور کنیم. البته می دانم صدور کارت منابع مالی برای ارتقا اتاق ها داشته است ولی در شرایط فعلی می توانیم شرایط را تغییر دهیم. ما تابه حال به موکولان خود در اتاق تهران دو بار برای حذف کارت بازرگانی قول داده ایم و باید به قول خود عمل کنیم.

علی شریعتی مقدم، رئیس کمیسیون کشاورزی و صنایع وابسته اتاق ایران از مشکلات تعهد ارزی گفت: باینکه فرصتی برای تمدید تعهد ارزی داده شده ولی همچنان پایه نرخ ارزی یکی از مشکلات اساسی است. نرخ پایه کالاها واقعی نیست و باید به این مورد توجه شود و البته در این تعیین زمان باید به وضعیت فسادپذیری کالاهای کشاورزی هم توجه شود.

محمود تولایی، رئیس اتاق کاشان هم از مسئله بررسی اهلیت برای دارندگان کارت بازرگانی گفت؛ باید اتاق های بازرگانی در پذیرش این مسئله که بار حقوق دارند، بیشتر دقت کنند. در ادامه نشست کاشفی از عدم حضور نماینده های دولت در نشست هیات نمایندگان اتاق ایران انتقاد کرد و گفت براساس قانون باید 20 نفر از نماینده های دولتی در نشست ها حضور داشته باشند و غیبت آن ها در شان اتاق نیست.

حال صادرات کشور خوب نیست

بعد از آن جمشید نفر، رئیس کمیسیون توسعه صادرات غیرنفتی درباره وضعیت صادرات و مشکلات صادرکننده ها گفت. هیچ جامعه ای توسعه نمی یابد مگر اینکه به صادرات نگاه ویژه ای داشته باشد. امروز حال صادرات غیرنفتی خوب نیست؛ صادرات و صادر کننده با نگاه های سیاسی و آیین نامه های آبی عذاب می کشد و زیر تیغ تهمت و قضاوت ناعادلانه می جنگند و رنجور و زخم دیده اند.

او ادامه داد: امروز برخی، صادرکننده ها را خائن می خوانند و این موارد نشان می دهد تجارت خارجی چه صادرات و چه واردات چگونه باید با مشکلات بجنگد، مشکلاتی که حاصل سوء تدبیرهاست. نفر تأکید کرد که باید در حوزه تجارت خارجی به جغرافیا و جنس صادراتی توجه کنند و شرایط رفع تعهد ارزی بر این اساس معین شود که باید بستری فراهم شود تا صادرکننده از وضعیت تعهد ارزی خود مطلع شود.

به گفته نفر باید به بخش خصوصی اجازه داده شود به روش قدیم با اسکناس، واردات در مقابل صادرات، سامانه نیما و واگذاری کوتاژ صادراتی تعهدات ایفا شود. باید شرایط فروش کالای ایرانی در خارج از کشور در نظر گرفته شود و باید همه کمیته های مشترک، تشکل های ملی و فعالان اقتصادی یک صدا خواهان رفع موانع صادرات برای بازگشت رونق به اقتصاد کشور باشند.

ارزیابی عملکرد دستگاه های اجرایی مرتبط با کسب وکارها

در ادامه این نشست، گزارش طرح ارزیابی عملکرد دستگاه های اجرایی کشور مرتبط با محیط کسب وکار در سال 98، توسط محمدرضا دوست محمدی مدیر مرکز آمار و اطلاعات اتاق ایران ارائه شد. بر اساس توضیحات دوست محمدی، با توجه به اینکه ارزیابی عملکرد دستگاه های اجرایی مرتبط با کسب وکارها به طور مستقیم از نتایج طرح پایش ملی محیط کسب وکار حاصل نمی شود و در این خصوص نیز ارزیابی دیگری صورت نمی پذیرفت، اتاق ایران ارسال 1398 مصمم شد تا با استناد به ماده 4 قانون بهبود، با اجرای طرح آماری نظرسنجی از فعالان اقتصادی در سراسر کشور، عملکرد سازمان ها، نهادها و دستگاه های اجرایی مرتبط با محیط کسب وکار را نیز به طور مستقل مورد ارزیابی علمی قرار داده و شاخص های مرتبط را نیز محاسبه و منتشر کند.

بر همین اساس، در نظرسنجی صورت گرفته از سوی اتاق ایران، 18 دستگاه اجرایی اصلی و 23 دستگاه فرعی مرتبط با محیط کسب وکار مورد ارزیابی قرارگرفته اند که نتایج نشان می دهد، شاخص ملی ارزیابی عملکرد دستگاه های اجرایی در سال 98 در مقایسه با سال 97 عملکرد بهتری را از خود نشان داده است. دلیل اصلی هم این است که در سال 97، تبعات ناشی از افزایش نرخ ارز و تحریم تجربه شد و دستگاه ها نتوانستند در همین زمینه سازگاری نشان دهند اما مجدداً در سال 99 شاهد برگشت به عقب هستیم.

همچنین، در این بررسی شاخص های ارزیابی عملکرد دستگاه ها در استان ها نیز بررسی شده اند و به گفته مدیر مرکز آمار ایران تلاش خواهد شد تا در هر استان نیز به تفکیک منطقه ای، عملکرد دستگاه های اجرایی سنجش شوند.

گزارش طرح ارزیابی عملکرد دستگاه های اجرایی مرتبط با محیط کسب وکار 1398 را از اینجا دانلود کنید.

پس از آن، گزارش بازرسی و حسابرس قانونی اتاق ایران در مورد سال 98 اتاق ایران توسط حسابرس قضایی دبیر کل اتاق ایران، عملکرد و تفریغ بودجه سال گذشته را برای اعضای هیات نمایندگان اتاق ایران تشریح کرد.

بهبود نحوه استقرار و میزان اثربخشی سیستم مدیریت کیفیت ایزو 9001 با مکانیزه کردن فرآیندها در اتاق ایران و اتاق های استان ها، تکمیل مطالعات طرح جامع مدیریت منابع انسانی با تصویب شرح وظایف و شرایط احراز تدوین شده به ازای مشاغل مصوب در چارت سازمانی و استقرار نظام ارزیابی عملکرد جامع منابع انسانی در اتاق ایران، پیاده سازی صحیح دستورالعمل ارائه تسهیلات به تشکل های اتاق به منظور تقویت و توانمندسازی تشکل ها در تهیه محل کار، توسعه و ایجاد تشکل های بالادستی (فدراسیون ها و کنفدراسیون ها) در حوزه های جدید به منظور تقویت ارتباط هماهنگ و منسجم بین بخش خصوصی و ارکان حاکمیت، طراحی نقشه راه ساماندهی و بهبود ساختار جامع تشکل های اقتصادی، تقویت اجرای ماده 5 قانون بهبود مستمر محیط کسب وکار در خصوص ساماندهی تشکل های اقتصادی از طریق اعتباربخشی بیشتر به تشکل های عضو اتاق، ارائه و تکمیل پروژه های پژوهشی با محوریت مرکز مطالعات کشاورزی و آب، تسهیل و توسعه صادرات و روابط تجاری خارجی به تفکیک هر کشور و منطقه و پایش میزان تحقق برنامه های تدوین شده، پیاده سازی سیاست های تجارت تهاوری با تجار بخش خصوصی کشورهای هدف، به ویژه کشورهای همسایه، تقویت نظام بهره گیری از ظرفیت عضویت اتاق در مجامع مرتبط به بهبود محیط کسب وکار، پایش قانون بهبود مستمر محیط کسب وکار و سنجش اثرات واگذاری و خصوصی سازی بر محیط کسب وکار، راه اندازی مرکز مدیریت دانش و آرشو مدارک جاری ازجمله مهم ترین سرفصل هایی بودند که به عنوان برنامه های عملکردی اتاق ایران از سوی دبیر کل اتاق ایران مطرح

و تشریح شد.

او همچنین در ادامه اقدامات اجرایی و دستاوردهای اتاق ایران را به تفکیک واحدها تشریح کرد که نامه نگاری های رئیس اتاق ایران با مدیران ارشد حاکمیتی از جمله این اقدامات اجرایی است.

بر اساس گزارش دبیر کل اتاق ایران، لوابیح تجارت و مشارکت عمومی و خصوصی، لزوم خروج طرح بانکداری اسلامی از دستور کار مجلس، جلوگیری از بازرسی دفاتر واحدهای تولیدی، تشکیل ستادهای استانی برای همکاری و مبارزه با ویروس کرونا، اعمال فشار بر دولت به منظور عبور از تحریم ها در شرایط شیوع کرونا، تمدید مهلت پلمپ دفاتر اسناد رسمی تا پایان اردیبهشت ۹۹، تمدید خودکار اعتبار کارت های بازرگانی، تمدید سه ماهه زمان رفع تعهدات ارزی، استرداد مالیات بر ارزش افزوده صادرات به صورت علی الحساب مهم ترین موضوعات مطرح شده در این مکاتبات بوده است.

در حوزه بودجه نیز، بر اساس عملکرد تحقق یافته در سال 1398 منابع با 92 درصد افزایش و مصارف با 48 درصد کاهش نسبت به بودجه مصوب عملیاتی شده است.

پس از ارائه این گزارش بود که اعضای هیات نمایندگان اتاق ایران به بیان نقطه نظرات خود پرداختند و در نهایت تفریغ بودجه اتاق ایران با اکثریت آرا تصویب شد.

در ادامه، غلامحسین جمیلی عضو هیات رئیسه و خزانه دار اتاق ایران اظهار کرد: در شرایط سختی که به واسطه کرونا به وجود دارد، واحدهای کاری اتاق ایران ملزم به دورکاری بودند و در همین مدت تمام تلاش این بود که حسن انجام کار حفظ شود. موردقبول واقع شدن مجموعه فعالیت های اتاق ایران هم از حیث حسابرسی نشان می دهد که اقداماتمان مؤثر بوده است و همین موضوع دلگرممان می کند.

او با بیان اینکه صورت حساب ها و گزارش های مالی برای تک تک اعضای هیات نمایندگان اتاق ایران ارسال خواهد شد و پیش از این هم اصل بر این بوده که به ابهامات پاسخ داده شود، از اعضای هیات نمایندگان اتاق ایران خواست تا توقعات و پرسش های خود را درباره بودجه اتاق ایران تنها به نشست هیات نمایندگان محدود نکنند.

جملیلی همچنین با اشاره به کمک های اتاق ایران از زمان شیوع ویروس کرونا، اظهار کرد: بدون شک کرونا تجربه غیرقابل پیش بینی بود و همه اقشار تلاش کردند تا سهم خود را برای مقابله با این بیماری ایفا کنند. به همان اندازه هم اتاق ایران رسالت خود را در این حوزه به انجام رساند.

جملیلی همچنین یکی دیگر از وظایف مهم اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران را حضور در مجامع بین المللی عنوان کرد که با همکاری اتاق های مشترک بازرگانی تلاش می شود تا به بهترین شکل انجام گیرد.

در نهایت، «هشدار در رابطه با کمبود کالا طی ماه های آینده و احتمال افزایش قاچاق از سوی کشورهای حاشیه ایران»، «انتقاد از محدودیت های داخلی برای تولیدکنندگان»، «ضرورت اعلام شرایط فورس ماژور در کشور»، «انتقاد از عملکرد سازمان تأمین اجتماعی در پذیرش لیست ماهانه بیمه ها»، «ضرورت برگزاری نمایشگاه ها به خصوص در شهرستان ها» از جمله مهم ترین موضوعاتی بودند که در تذکرات یک دقیقه ای هیات نمایندگان اتاق ایران مطرح شد.

همچنین پس از انجام رأی گیری، شرکت همیار حساب به عنوان حسابررس و بازررس قانونی اتاق ایران در سال 99 انتخاب شد.